

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 15P/275/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7622205519
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Fandáková, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2022:7622205519.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa Mgr. Jana Fandáková, LL.M., v právnej veci maloletého dieťaťa: Q. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. W. Q., v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, dieťa rodičov: matka Q. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Mesto Z., t.č. bytom Z., V. XX/X a otec Q.Y. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W.W. V., Z. XX/XX, t.č. bytom W. V., Š. X, na návrh navrhovateľky - starej matky: U. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. V., Š. I. X, v konaní o návrhu na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloletá Q. S., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky U. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. V., Š. X, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia a má právo maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. Určuje sa otcovi Q. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. V., Z. XX/XX, povinnosť platiť na výživu mal. Q. S., nar. XX.XX.XXXX mesačne sumou 50,- eur do rúk Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad a to vždy do 25-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred, počnúc od právoplatnosti rozsudku.

III. Určuje sa matke Q. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Z., povinnosť platiť na výživu mal. Q. S., nar. XX.XX.XXXX mesačne sumou 50,- eur do rúk Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad a to vždy do 25-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred, počnúc od právoplatnosti rozsudku.

IV. Zrušuje sa rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 16P/87/2015 - 66 z 22. februára 2016.

V. Zrušuje sa rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 15P/129/2014 - 95 z 2. septembra 2014.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Tunajšiemu súdu bol 25. októbra 2022 doručený návrh starej matky U. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. V., Š. X na zverenie maloletej Q. S., nar. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka súčasne navrhla, aby súd zaviazal každého z rodičov prispievať na výživu maloletej sumou 50,- Eur mesačne.

2. Navrhovateľka podaný návrh odôvodnila tým, že maloletá je toho času rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn.: 15P/129/2014 zo dňa 02.09.2014 zverená do osobnej starostlivosti otca, pričom matka je zaviazaná prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu. Otec sa o maloletú stará približne od 6 mesiacov od jej narodenia, matka maloletú zanedbávala, bola dokonca odsúdená pre ublíženie

na zdraví maloletej. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn.: 16P/87/2015 zo dňa 22.02.2016 bol matke obmedzený styk len za prítomnosti otca. Otec sa o maloletú donedávna riadne staral, chodil do práce, je vlastníkom rodinného domu. Neskôr si vybavil invalidný dôchodok. Neskôr sa správanie otca zmenilo, začal sa vyhýbať práci, upel sa k cirkvi, chce sa stať mníchom. Rozpráva sa nahlas sám so sebou, vedie dlhé monológy, v domácnosti je konfliktný. V minulosti navštevoval psychiatrickú ambulanciu MUD. J.. Od zmeny v osobnosti otca sa o maloletú stará navrhovateľka - varí, perie, vykonáva všetky domáce práce, učí sa s ňou, finančne ju zabezpečuje, chodí s ňou na vyšetrenia, odprevádza ju do školy. K svojim pomerom navrhovateľka uviedla, že je vdova, poberá starobný dôchodok vo výške 700,- Eur, na brigádach si privyrába cca 300,- Eur mesačne.

3. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni súd zistil, že otec bol naposledy zamestnaný v období od 30.04.2020 do 29.01.2021, v súčasnosti poberá invalidný dôchodok vo výške 141,90 Eur. Z listín doručených súdu dňa 21.11.2022 súd zistil, že otec bol za invalidného uznaný na základe psychiatrickej a neurologickej diagnózy. Súdu predložil tiež lekárske správy z neurologickej ambulancie. K psychiatrovi na vyšetrenia prestal chodiť - bol vyzvaný Sociálnou poisťovňou na predloženie aktuálneho nálezu. Otec tiež preukázal výšku mesačných nákladov na domácnosti (20,89 Eur podľa platobného dokladu SIPO II.) a daňový nedoplatok voči Mestu W. V. vo výške 137,34 Eur.

4. Na základe správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo dňa 21.11.2022 súd zistil, že matka nie je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie, posledná evidencia trvala od 28.03.2014 do 14.10.2014, vyradená bola pre nespoluprácu. Matka je poberateľom prídavkov na 4 deti, spolu vo výške 120,- Eur mesačne. Nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni súd zistil, že matka bola naposledy zamestnaná v období od 18.03.2022 do 01.06.2022, pričom dosahovala minimálne zárobky.

5. Matka sa k návrhu vyjadrila písomne a to podaním doručeným súdu dňa 06.12.2022, pričom uviedla, že najlepšie čo môže byť pre maloletú Michaelu je to, že bude zverená do rúk starej matky. S maloletou nemá vyvinutý žiaden vzťah, jej ostatné deti ju nepoznajú. Nechce jej ani svojim deťom ubližovať po psychickej stránke. Podľa matky by si stará matka mala maloletú osvojiť a ju zbaviť všetkých rodičovských práv a aj platenia výživného. Výživné matka platí podľa svojich možností, so sumou 50,- Eur mesačne nesúhlasí. Rozhodla sa, že sa bude naplno venovať svojim deťom. V závere podania matka navrhla, aby súd zveril maloletú do rúk starej matky, táto prevzala všetky rodičovské práva a ju ako matku zbavil všetkých práv na maloletú a to aj výživného. Matka súdu doručila tiež poštové poukazy, podľa ktorých v období od 01/2021 do 12/2022 nepravidelne uhradila k rukám otca výživné na maloletú spolu vo výške 90,- Eur. Matka tiež súdu doručila Potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku za rok 2022, podľa ktorého jej za obdobie 01/2022 - 02/2022 bol vyplatený príspevok spolu vo výške 767,60 Eur. Matka tiež predložila Potvrdenie o poberaní prídavku na dieťa zo dňa 05.12.2022, podľa ktorého matka poberá prídavky na 4 maloleté deti, pričom v roku 2022 je bola spolu vyplatená suma 1.743,93 Eur.

6. Z lustrácií v Centrálnnej evidencii správnych deliktov a priestupkov a v Registri trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky súd zistil, že navrhovateľka nemá v týchto registroch evidovaný žiadny záznam. Na základe správy o povesti Mesta W. V. zo dňa 24.11.2022 súd zistil, že navrhovateľka žije v 3- izbovom byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Maloletej zabezpečuje komplexnú starostlivosť po každej stránke, otec dcéru navštevuje, ale nevie jej zabezpečiť adekvátnu starostlivosť. Maloletá navštevuje základnú školu v mieste bydliska.

7. Uznesením sp. zn.: 15P/275/2022-11 súd ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad za kolízneho opatrovníka na zastupovanie maloletej v tomto konaní. Dňa 15.12.2022 bola súdu doručená správa kolízneho opatrovníka, z obsahu ktorej súd zistil tieto skutočnosti:

Matka mal. detí, Q. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Mesto Z., je poberateľka prídavkov na štyri deti. Matka má vyživovaciu povinnosť okrem mal. Q. aj k mal. B. D., nar. XX.XX.XXXX, Q., nar. XX.XX.XXXX, Q. J., nar. XX.XX.XXXX a Q. J., nar. XX.XX.XXXX. Otec mal. detí, Q. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. V., Z. XX/XX. Je nezamestnaný, poberá invalidný dôchodok vo výške 140 Eur mesačne. Poberá prídavok na dieťa vo výške 30 eur a náhradné výživné v sume 27,11 Eur mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves 15P/129/2014 zo dňa 02.09.2014 bola mal. Q. zverená do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná prispievať na výživu mal. Q. mesačne výživným vo výške 30% zo sumy životného minima. Styk matky s maloletou nebol upravený. Rozsudok

nadobudol právoplatnosť dňa 4.10.2014. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves 16P/87/2015 zo dňa 22.02.2016 bol matke obmedzený styk len za prítomnosti otca. Maloletá Q. navštevuje 3. ročník Základnej školy na Š. T. v W. V.. V škole sa jej darí, riadne si plní povinnú školskú dochádzku s výbornými výsledkami. Má poruchu učenia a vyžaduje si individuálny prístup. V škole je hanblivá, so spolužiakmi komunikuje veľmi málo. Náklady na školu boli so zakúpením školských potrieb a pomôcok vo výške 150 eur, príspevok rodičov škole bol vo výške 20 eur, za školský klub 4 eur mesačne. Navštevuje Základnú umeleckú školu, hudobný odbor - klavír, kde bol poplatok za príspevok rodičov na začiatku školského roka 12 eur, školné 9 eur. Maloletá má životné poistenie so sporivou čiastkou mesačne vo výške 35 eur. Pediatričkou maloletej je MUDr. U. S. v W. V.. Raz ročne navštevuje neurologickú ambulanciu MUDr. Š. v V.. Navštevuje aj kardiologickú ambulanciu MUDr. S. v V. a očné ambulanciu v V.. Maloletá nosí dioptrické okuliare. Ostatné výdavky sú spojené so zakupovaním obuvi, oblečenia, stravy a hygienických potrieb. Stará matka pri pohovore uviedla, že na návrhu, ktorý podala na okresný súd trvá tak, ako bol doručený súdu. Situácia ohľadom maloletej Q. a starostlivosti o dieťa zo strany otca sa nezmenila, resp. zmenila sa k horšiemu. Stará matka otcovi dieťaťa vzala kľúče od bytu, nakoľko v noci chodil, budil ich zo spánku. Keď je doma stará matka otec môže navštíviť domácnosť, niekedy tam aj prespáva, ak sa správa slušne, nekričí a nenadáva. Uvádza, že do bytu prichádza za maloletou Q., ale podľa vyjadrenia starej matky otec je na internete, modlí sa, pozerá svätú omšu, žije vo svojom svete. Starej matke hovorí, že ona ho nahlásila na sociálke, že ona za to všetko môže. Stará matka sa už s otcom maloletej o zverení dieťaťa do jej starostlivosti nerozpráva, lebo sa to nedá. Otec jej stále hovorí, že po súde, keď Q. dostane bude sa o ňu musieť aj starať. Otec si neuvedomuje, že ona už dlhodobo supluje rodičov a zabezpečuje Q. riadnu starostlivosť. Otec na maloletú Q. prispieva starej matke mesačne 50 eur. Maloletá väčšinu času trávi v spoločnosti starej matky. Naposledy s otcom bola cez letné prázdniny v U. v W. K. B. a teraz ju niekedy berie do kostola. Keď je stará matka v práci v nočnej zmene maloletá prespáva u neteri starej matky. Maloletá nechce ostať sama s otcom. Stará matka uviedla, že nerozumie, čo sa stalo, podľa jej vyjadrenia jej syn potrebuje odbornú psychiatrickú pomoc. On si to však sám neuvedomuje. Stará matka s maloletou Q. žijú v trojizbovom byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Od narodenia žije mal. Q. v uvedenej domácnosti. Q. má samostatnú izbu, ktorá je prispôbená jej potrebám. Náklady spojené s bývaním sú vo výške 150 eur mesačne, kde je zahrnutá voda, elektrická energia, plyn, TV a rádio. Za internet stará matka uhrádza 11 eur mesačne. Stará matka uviedla, že je zdravá a dokáže sa postarať o maloletú Q., na jej starostlivosti a výchove sa podieľala od malička. Je poberateľkou starobného dôchodku vo výške 700 eur mesačne a brigádnicke si dokáže zarobiť opatrovaním 300 eur. Dňa 3.10.2022 bolo vykonané sociálne zisťovanie v domácnosti maloletej z dôvodu, že úradu bolo inými inštitúciami signalizované neadekvátne správanie otca. Bola vyslovená pochybnosť, či otec maloletej dokáže zabezpečiť maloletej Q. kvalitnú starostlivosť. Otec vtedy uviedol, že je zdravý. V minulosti navštevoval psychiatrickú ambulanciu na základe odporúčania neurológa. V minulosti užíval aj lieky na depresiu, teraz už nie. Lieky užíval asi pol roka. Uviedol, že už psychiatra nepotrebuje. Je predvolaný na sociálnu poisťovňu za účelom prehodnotenia zdravotného stavu. Uviedol, že maloletej Q. platí obedy, kúpil jej klavír, lyže. Hľadá si prácu, uviedol, že teraz nemôže pracovať, lebo nechce nechávať dcéru osamote vzhľadom na jej zdravotný stav. Keď bude už jeho matka na starobnom dôchodku a nebude pracovať zamestná sa on. S matkou sa kolízny opatrovník pokúšal skontaktovať telefonicky, ale telefón mala vypnutý, alebo nedvíhala a neskôr hlásilo, že volané číslo je momentálne nedostupné. Na základe uvedeného sa mu nepodarilo vykonať pohovor s matkou. Bol vykonaný pohovor s mal. Q., ktorá uviedla, že má vedomosť o tom, že babka si podala návrh na jej zverenie do jej starostlivosti. Uviedla, že ona je stále pri nej, stále sa o ňu stará, varí jej, upratuje, pomáha jej s úlohami. Všetko robí babka, ona jej niekedy pomáha. Babku počúva, má s ňou dobrý vzťah, niekedy ju volá „mami“. Niekedy chodíva do ich domácnosti aj ocko. Keď ju náhodou niekde volá, povie mu, že s ním nechce ísť. Stalo sa, že ju ocko buchol po chrbte a zatvoril ju do kúpeľne, lebo vybuchla, nemohla už počúvať jeho reči. Po tejto udalosti babka otcovi vzala kľúče od bytu. Odvtedy radšej chodí prespávať ku Y. (neter starej matky), keď ide babka do práce na nočnú. Q. uviedla, že chce byť zverená do starostlivosti starej matky, pre ňu sa týmto nič nezmení.

V závere podanej správy kolízny opatrovník uviedol, že môže konštatovať, že stará matka zabezpečuje mal. Q. riadnu výchovu a celkovú starostlivosť, rozumie jej potrebám. Otec má Q. rád, od útleho veku jej zabezpečoval riadnu starostlivosť, stále to bolo za pomoci starej matky. V poslednom čase prenecháva celú starostlivosť na starú matku, je ľahostajný k hľadaniu zamestnania a jeho správanie je neadekvátne, odchádza z domu. Maloletá Q. potrebuje pre svoj zdravý rast a vývin stabilné prostredie, ktoré jej otec t.č. nedokáže poskytnúť. Z uvedeného dôvodu preto odporučil súdu zveriť maloletú Q. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky.

8. Na pojednávaní dňa 16.12.2022 súd vypočul prítomnú starú matku - navrhovateľku, otca ako aj prítomného kolízneho opatrovníka. Matka sa pojednávania nezúčastnila, svoju neprítomnosť písomne ospravedlnila. Stará matka trvala na podanom návrhu, pričom v rámci svojej výpovede zopakovala dôvody, pre ktoré žiada, aby súd zveril maloletú do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Stará matka tiež uviedla, že otec jej na výživu svojej dcéry prispieva sumou 50,- Eur. Otec sa s návrhom stotožnil a žiadal, aby mu súd vyhovel. V rámci svojej výpovede okrem iného uviedol, že je vyučený stolár, pracoval ako údržbár, výšku svojej vyživovacej povinnosti ponechal na úvahe súdu. Kolízny opatrovník navrhol návrhu starej matky v celom rozsahu vyhovieť.

9. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

10. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

11. Podľa § 44 ods. 3 písm. a) Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“).

12. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

14. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

15. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

16. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

17. Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

18. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

19. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

20. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

21. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

22. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

23. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.).

24. V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa predstavuje čiastku 32,11 Eur na jedno neploleté nezaopatrené dieťa.

25. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

26. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

27. Podľa § 111 CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o

- c) výžive maloletého,
- o) zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti,

28. Podľa § 120 ods. 1 CMP, súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

29. Podľa § 157 CMP, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

30. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrhu navrhovateľky je potrebné vyhovieť a to v celom rozsahu. Predovšetkým je potrebné poukázať na skutočnosť, že matka maloletej nezabezpečuje osobnú starostlivosť, už od jej útleho veku sa o maloletú žiadnym spôsobom nezaujíma, dokonca jej ublížila na zdraví, za čo bola v trestnoprávnom konaní odsúdená. Matka vo svojom vyjadrení ponúka maloletú dcéru na osvojenie navrhovateľke a to najmä za účelom zbavenia sa svojej vyživovacej povinnosti. Otec sa o maloletú od jej útleho veku príkladne staral, avšak toho času s maloletou nežijú v spoločnej domácnosti, starostlivosť otec nerealizuje, prispieva len výživným navrhovateľke. Maloletá je tak vo faktickej starostlivosti navrhovateľky, s ktorou býva v spoločnej domácnosti. Navrhovateľka je stará matka maloletej, s ktorou má maloletá vybudovaný citový vzťah, dokonca ju maloletá oslovuje „mama“. Maloletá so svojim zverením do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky súhlasí. Po osobnostnej stránke neboli u navrhovateľky zistené žiadne negatívne okolnosti, o čom svedčí správa kolízneho opatrovníka ako aj Mesta W. V., či vykonané lustrácie. Navrhovateľka je taktiež zdravotne spôsobilá sa o maloletú postarať. Má trvalý pobyt v Slovenskej republike. Súd preto považoval zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky za rozhodnutie, ktoré je v jej záujme. V súlade so zákonom o rodine súd navrhovateľke vo výroku I tohto rozhodnutia vymedzil rozsah práv a povinností k maloletému a zveril ho do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

31. V zmysle ustanovenia § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd určil výrokom II a III tohto rozsudku rodičom maloletej rozsah vyživovacej povinnosti, ktorá rozhodnutím o náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká.

32. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že obaja rodičia sú toho času nezamestnaní, otec nemá inú vyživovaciu povinnosť a žije sám, matka žije v spoločnej domácnosti so svojim manželom a 4 maloletými deťmi. U oboch rodičov súd konštatuje vo vzťahu k maloletej prítomnosť istej dávky ľahkovážnosti a ľahostajnosti, ktorá sa najmä u matky prejavuje až odmietaním plnenia si vyživovacej povinnosti, čo je možné pozorovať aj na tom, že otec poberá na maloletú náhradné výživné. Vychádzajúc z odôvodnených potrieb maloletej ako dieťaťa navštevujúceho základnú školu v mieste svojho bydliska, ktoré nemá mimoriadne potreby, ktoré by bolo potrebné nadštandardne uspokojiť (napr. vážne zdravotné ochorenie), vychádzajúc zo schopností, možností a majetkových pomerov rodičov, ktoré sa v konaní podarilo zistiť, ustálil súd výšku vyživovacej povinnosti rodičov voči ich dcére na sumu 100,- Eur mesačne, t.j. zaviazal každého z rodičov prispievať na výživu dcéry sumou 50,- Eur. U otca súd vychádzal z toho, že otec ako vyučený stolár sa vie zamestnať a zamestnaný aj bol, aj keď toho času prejavuje navonok skôr ochotu stať sa mníchom, či učiť sa cudzie jazyky, avšak výživa jeho dcéry je v zmysle zákonnej úpravy nadradená jeho plánom, navyše otec sumou 50,- Eur prispieval navrhovateľke aj doposiaľ, teda súd má za preukázané, že je v jeho schopnostiach uhrádzať túto sumu aj naďalej. Pokiaľ ide o matku, súd má za preukázané, že rodičovský príspevok prestala poberať od mesiaca marec 2022, od toho času je nezamestnaná, nie je evidovaná ako uchádzača o zamestnanie, pričom dôvod, pre ktorý sa doposiaľ nezamestnala, resp. prečo si zamestnanie aktívne nehľadala súdu neuviedla. Matka súdu len prezentovala svoj nezáujem o dcéru ako aj snahu o zbavenie sa svojej vyživovacej povinnosti. K jej návrhu, aby súd preniesol všetky práva a povinnosti vo vzťahu k maloletej Q., ako aj vyživovaciu povinnosť na starú matku súd uvádza, že splodenie maloletej Q., ako aj jej ďalších súrodencov nemá byť výsledkom trávenia voľného času, ale základom pre vznik najvýznamnejšieho a platným právom chráneného zodpovednostného vzťahu, kedy rodič splodením dieťaťa preberá na seba zodpovednosť, ktorá ho za istých okolností môže sprevádzať po celý život, a preto je jeho zákonnou povinnosťou, aby urobil všetko preto, aby dokázal svoje záväzky a povinnosti ku každému zo svojich detí vždy a za každých okolností splniť. Matku nezabavuje jej zákonnej povinnosti platiť výživné jej nezaujím o svoju dcéru a nevytvorený vzájomný citový vzťah, či všeobecné poukazovanie na svoju nepriaznivú finančnú situáciu bez objektívnych skutočností (napr. nepriaznivý zdravotný stav), ktoré by jej bránili v zabezpečení dostatku finančných prostriedkov. Matku jej povinnosti nezabavuje ani to, že jej vznikli ďalšie vyživovacie povinnosti k deťom pochádzajúcim z iného vzťahu, nakoľko matka je povinná prispôbiť svoj životný štandard týmto novovzniknutým udalostiam a tento svoj štandard primerane znížiť (a to až na úroveň pokrytia svojich základných potrieb), resp. pokiaľ matka nechce svoj štandard znížiť, musí zvýšiť svoju aktivitu smerom k získaniu adekvátnej práce, ktorej finančné ohodnotenie zabezpečí potreby

všetkých na ňu výživou odkázaných maloletých detí. Vzhľadom na tieto skutočnosti preto súd zaviazal matku prispievať na výživu jej dcéry v rovnakom rozsahu, v akom zaviazal aj otca, a to vo výške 50,- Eur mesačne.

33. Výživné súd uložil rodičom platiť k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, a to vždy do 25. dňa v mesiaci vopred od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

34. Nakoľko došlo u maloletej k zmene výchovné prostredia, súd výrokmi IV a V tohto rozsudku zrušil predchádzajúce rozhodnutia o úprave práv a povinností rodičov k maloletej a to v časti zverenia maloletej do starostlivosti otca, určenia doterajšej vyživovacej povinnosti matky ako aj úpravy styku, ktoré boli upravené rozsudkami tunajšieho súdu sp. zn.: 16P/87/2015 - 66 z 22. februára 2016 a sp. zn.: 15P/129/2014 - 95 z 2. septembra 2014.

35. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

36. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradit' trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

37. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

38. O trovách konania súd rozhodol výrokmi VI tak, že náhradu trov nepriznal žiadnemu z účastníkov konania, nakoľko súd nezistil žiadne také okolnosti, pre ktoré by bolo možné priznať trovy niektorému z účastníkov.

39. Po vyhlásení rozhodnutia, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa prítomná stará matka - navrhovateľka a kolízny opatrovník vzdali práva podať odvolanie voči vyhlásenému rozsudku. Otec maloletej sa práva podať odvolanie nevzdal, matka maloletej pri vyhlásení rozsudku prítomná nebola.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môžu matka maloletej a otec maloletej podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach . (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „CSP“).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.